

DEN NAIVA MANNEN

Förra veckan förbjöd Finland Nordiska Motståndsrörelsen. Detta efterföljde bokmässans beslut att inte tillåta Nya tider på nästa års mäsas. Det var två beslut som glädde mig. Jag hade under det senaste halvåret oroat mig för samhällets tama respons mot den framväxande, organiserade nazismen. Jag var övertygad om att detta var ett reellt hot mot demokratin. Om civilsamhället inte mobiliserade mot denna kraft så skulle det inte dröja länge innan nazismen växte sig så stark att vi inte längre kunde mota bort den. Denna övertygelse, att det ända sättet att bekämpa fascism är genom direkt, tydligt motstånd, var något som jag argumenterade för. Bland vänner, kollegor och i offentligheten. Det var en fråga som engagerade mig personligen och, om vi ska vara ärliga, är det ovanligt att jag överhuvudtaget lägger ner tid på någonting annat än att ligga i soffan.

Men då slog det mig. Tänk om jag har fel? Tänk om alla som jag har debatterat med, som sade mig tvärt emot, och ansåg att det bästa sättet att motarbeta nazism *inte* är genom ett aktivt motstånd, utan tvärt om, att det är något som bäst bekämpas genom att göra ingenting. De, som med Lena Andersson i spetsen, förespråkar liberal nihilism, där var person bäst fortsätter med sitt, tänk. Tänk om de faktiskt har rätt? Det verkar ju helt knäppt, men samtidigt blir jag orolig. Det är ju inte direkt olagligt att vara nazist idag, de får ju medverka i Almedalen och bete sig, men å andra hand. Det är ju knappast okej att vara nazist. Det är ju inte direkt något man öppnar en jobbintervju med. Och ju mer jag tänker på det, desto mer började jag fundera. För nazismen växer ju, trots att alla jag känner, de delar minsann länkar om falska nyheter, och lägger upp bilder som pedagogiskt förklarar hur fel det faktiskt är att vara nazist. Uppenbarligen så gör vi något fel, nazismen växer ju ändå? Kan det vara att vi inte är toleranta nog? Att problemet inte ligger i hur vi tar avstånd ifrån nazismen, utan snarare att vi inte välkomnar den? En demokrati ska ju trots allt vara öppen för en myriad av åsikter, där vi lyssnar på varandras argument och tar beslut utifrån den som bäst talade för sin sak i den rationella debatten. Gemensamt väljer vi vägen framåt. Alla har en röst, allas åsikt väger lika tungt. Om nazisterna hade fått delta i debatten så hade de ju också förstått att deras åsikter inte är helt, ja vad ska man säga, rumsrena och accepterat att de faktiskt hade fel. Om inte annat så hade ju den övriga befolkningen genomskådat nazisternas propaganda. Så sett hade deras folkliga stöd oundvikligen försvunnit, oavsett om nazisterna själva blir medvetna om hur fel deras väg är. Problemet borde ju då vara att nazisterna inte får spela med på samma villkor. Vi låter dem ta rollen som den missförstådda anti-hjälten som ensam ger sig på det stora namnlösa monstret, vilket i detta fall är staten. Utifrån den premissen så är det ju inte konstigt att folk sympatiserar med dem. De vet ju inte bättre.

Men då känns det ju lite fattigt som vi håller på nu, att låta dem söka tillstånd för att genomföra demonstrationer, och häkta dem för att utföra bombdåd och hatbrott, det är ju trots allt deras grej. Nej, jag blev övertygad: om jag nu ska ta kampen mot nazismen så måste jag helt och hållet omfamna den. Jag beslutade alltså där och då att bli medlem i Nordiska Motståndsrörelsen. Det kändes logiskt på ett sådär härligt ologiskt vis liberaler ofta för sin argumentation. Som att kapitalismen på egen hand kommer att lösa klimatkrisen. Eller att vi hjälper missbrukare genom att straffa dem.

Problemet var att jag inte kände någon nazist. Det blir svårt att hitta dem. Lite snabb efterforskning visade att de främst hänger i utsatta områden. De har låg utbildning, arbetar i manuella yrken och har en förkärlek till Ultima Thule. Jag hade något att gå på, och åkte ut till Biskopsgården.

Det visade sig att nazism inte var särskilt populärt i den här delen av stan. Folk blev upprörda och det blev snabbt en irriterad stämning. Inom kort hade det samlats en arg mobb kring mig och jag började oroas för att bli lynchad. Det är typiskt, tänkte jag för mig själv, men det är såhär det går om vi glömmer bort att vara toleranta i samhället. Som tur för mig kom en äldre herre till min undsättning. Han steg in, knuffade mig åt sidan och tog till orda. Till en början ville ingen lyssna, men han var oerhört karismatisk och lyckades snabbt lugna ner hela situationen. Han höll ut sina armar, signalerade att han ville ha ordet och det snabbt blev tyst.

Nog var det laddat i luften, men det låg även en förväntan över vad mannen skulle säga. Han tog till orda.

- Vi har alla ilska i våra kroppar, började han, men att låta den agera ut, och misshandla en broder. Hur kan man då säga till sig själv att man är en god människa? Är det inte vår uppgift, att istället vara den bättre personen, och vägleda han som felar till att handla rätt? För har vi inte alla någon gång felat? Har vi inte alla någon gång varit som han? avslutade han och pekade på mig.

Det var ett argument som inte gick att säga emot. Nog muttrades det lite grann, och jag fick en hel del arga ögonkast, men mobben den skildrades. Jag stannade kvar, för jag ville tacka min beskyddare och gick snabbt ikapp honom. Hans namn var Bachir Salman Ahmed och det visade sig att han var imam. Jag uttryckte stor tacksamhet och undrade om det var något jag kunde göra som kompensation, men det viftade han bestämt bort. Han var dock intresserad över varför jag stod här och pratade om nazism. Jag såg inte ut som stereotypen, påpekade han skämtsamt, ja hela min uppsyn väckte hans uppmärksamhet. Det är sällan man ser någon som mig här. Jag beskrev min situation för honom, mitt uppvaknande om man så vill, i hur kampen mot fascistiska rörelser bäst ska utkämpas. Han tog in mina ord, nickade och berömde mitt engagemang men ansåg att jag bemötte problemet på fel sätt. Jag såg det inte ifrån ett större perspektiv och då skulle min kamp heller aldrig vinnas. Detta intresserade mig och jag ville dryfta saken vidare, men imam Bachir skulle iväg. Istället föreslog han att jag skulle komma till Moskén nästkommande helg. Där kunde vi föra diskussionen vidare och jag skulle även träffa fler som delade min syn. Detta var något som han kunde garantera.

÷

På vägen hem var jag skeptisk. Med tanke på att jag var nära på att bli lynchad för en dryg halvtimme sen kändes det orimligt att jag skulle träffa meningsfränder i en Moské. Det oroade mig att jag höll på att snurra in mig i något som inte var fullt så genomtänkt. Det hade inte direkt varit första gången. Jag är väldigt svag för karismatiska personer. De har en tendens att få mig, en annars omotiverad, lat person, att bli oerhört engagerad. Det spelar ingen roll om jag egentligen tror på *det*, jag väljer snarare att tro på personen som säger det. Således har jag under min tid varit religiös, politiskt aktiv, blivit gränslöst förälskad, ja och under två år höll jag på med en väldigt underlig form av yoga. En episod i livet som jag gärna inte pratar om. Det är inget som jag är stolt över, men om det finns en karismatisk ledare, då är jag såld. Imam Bachir var en sådan. Vältalig, karaktärsfull, intelligent men samtidigt ödmjuk. Han såg till och med respektgivande ut. Men oavsett. Det kändes på det stora hela som en dum idé att åka till en Moské och tillägna en hel kväll med massa muslimer. Jag tror att jag helt enkelt var rädd.

Å andra hand kanske denna rädsla berodde på en underliggande rasism hos mig? Media har ju en tendens att måla upp muslimer som terrorister, och detta är ju något som befasts av etablissemanget. Imam Bachir hade ju trots allt stått upp för mig. Utan hans ingripande hade jag kunnat råka riktigt illa ut. Det måste ju betyda någonting? Han var dessutom en väldigt sympatisk person, med en stor karaktär. Att jag fångade upp från ett så kort möte bådade gott. Nej, det är nog en god idé att möta honom igen. Sak samma om han var karismatisk, nu var jag ju medveten om det. På så vis märker jag nu om han försökte lura in mig i någon sorts sekt. Något måste jag ha lärt mig av mina tidigare illa planerade livsval. Så väl vågar jag ändå tro att jag känner mig själv. Att jag gick ifrån min ursprungliga plan, gå med i Nordiska motståndsrörelsen, det tänkte jag föga på.

Några dagar senare begav jag mig åter ut mot Biskopsgården. Syftet var detsamma, motarbeta nazismen, men denna gång hade jag med mig ett saffransbröd. Jag måste medge att jag var lite nervös när jag stod utanför Moskén. Tvivlet från spårvagnsresan kom tillbaka. Det här kändes som en riktigt dum idé. Men jag tog mod till mig, öppnade dörren och steg in. Väl inne frågade en man först om jag hade gått fel. Det hade jag inte, svarade jag och nämnde att jag hade blivit

bjuden av imam Bachir. När jag nämnde imamen blev stämningen hjärtlig och jag blev nu välkomnad med öppna armar. Mannen som mötte mig gick för att hämta Bachir, som kom och hälsade glatt på mig. Han presenterade mig för några snabbt, men det visade sig att jag i själva verket var lite sen och att predikan skulle börja så fort jag hade hängt av mig jackan. Jag tvekade lite på om jag skulle lämna kvar plånboken. Det gör jag aldrig, men nu stod det en hel skara muslimer med leende läppar och observerade mig. Jag kunde ju inte direkt ta ur plånboken utan att samtidigt indikera på att jag inte litade på dem. Inte direkt ett första intryck som jag var sugen på att ge. Så jag lät plånboken ligga kvar, vilket tog emot kan jag lova, och gick med en klump i magen mot bönesalen.

Efter predikan, vilken var lik gudstjänsterna jag gick på i min barndom, vankades det fika. Saffransbrödet var en succé och folket var enkelt att prata med. Jag kände mig snabbt väldigt bekväm i hela situationen. Nervositeten från tidigare var som bortblåst.

Efterhand började folk gå hem, skaran minskade. Inom kort var det bara jag, Imam Bachir och tre andra unga män som var kvar. Samtalet tog nu en helt annan ton. Imam Bachir ledde diskussionen och utgick ifrån min personliga kamp mot nazismen. Han valde att belysa det ifrån ett annat perspektiv. Absolut, nazismen är ett problem, men istället för att ödsla tid på att argumentera huruvida den bäst motarbetas bör man snarare fråga sig varför den existerar? Min kamp, den är nobel men också dömd att misslyckas. Nazismen är precis som alla andra problem i samhället bara ett symptom av en större sjukdom. Vi kan se det, samhället är nu i förfall. Civilisationen kommer att gå under och vi kommer att leva som består i laglöshet och anarki, krypandes i smutsen av det våra förfäder än gång byggde upp.

Jag var helt fast, som hypnotiserad av Imamens ord. Det var inte längre en diskussion, detta var en predikan av rang.

Vad var då problemet, frågade Bachir retoriskt? Problemet är västvärlden. Deras kommersialism, deras konsumtion och den totala avsaknaden av etik och moral. Vår osunda livsstil med våra falska gudar har lett till allt det vi ser idag, som brottslighet, droger och korruption. Att civilisationen nu kommer gå under, det är straffet för vårt syndiga leverne. Så det spelar ingen roll om vi väljer att bekämpa nazismen aktivt eller passivt, det är en lönlös kamp.

- Om du blir biten av en giftorm plåstrar du inte om såret, du suger ut giftet. På samma sätt måste vi, om vi nu verkligen vill göra någon skillnad, ändra vart samhället i stort är på väg, avslutar Bachir elegant.

Argumentationen var lik den jag mötte i lite radikalare vänsterkretsar, något som jag också en gång hade brunnit för. Boven i dramat var västvärlden, som med dess överkonsumtion och kapitalism sakta men säkert hade alienerat folket och utarmat planeten. Imamens tes hade förvisso en lite mer religiös ton. Det var inte det eviga babblandet om Stalin och planekonomi, men i grunden låg de två synsätten väldigt nära varandra: Västvärlden är otvivelaktigt skyldig till samhällets alla problem. I och med att jag kände igen mig i den här diskursen så började jag också delta lite mer i samtalet. Jag lyckades till och med fixa lite stilpoäng med mina insiktsfulla reflektioner kring både det ena och andra. Bachir han log, samtalets övriga deltagare nickade instämmande och jag njöt av uppmärksamheten. Det var som att vara bäst i klassen igen. Vi diskuterade vidare, nu lite mer lättsamt och jag blev, till min förvåning, inbjuden till ännu en predikan. Denna skulle vara mindre, på en annan plats och dit var bara ett fåtal bjudna.

Under resan hem ägnade jag mig åt lite självreflektion. Jag kände mig speciell över att ha blivit inbjuden igen. Samtidigt klingade många av Imam Bachirs argument falskt. Det var en hel del, utöver att västvärlden var roten till all ondska, som jag verkligen inte höll med om. Å andra hand, nya perspektiv ska alltid uppmuntras. Jag tänkte att det inte kan skada att åka till det andra mötet nästa vecka. I ärlighetens namn tror jag att det var gruppkänslan som tilltalade mig mest. Det kändes som att jag passade in och det är sällan man träffar en ny grupp som välkomnar en så varmt. Framförallt, jag hade inte direkt något bättre för mig.

Mötet som hölls veckan efter var betydligt mer ljusskyggt i sin karaktär. Till att börja med hölls sammankomsten inte i en Moské, utan i källaren av en liten föreningslokal. När jag knackade på ville de inte släppa in mig. Det var först när Ibrahim såg mig, som jag träffade förra veckan, som jag fick komma in, detta efter viss diskussion som hölls på arabiska. Imam Bachir anlände sent, vilket hade en viss dramatisk effekt. Han ursäktade sig, presenterade mig som en ny soldat i deras heliga krig, en formulering som jag inte riktigt kunde identifiera mig vid, men tänkte att det var bäst att spela med. Dålig stämning, det är något jag försöker undvika. Ibland till smått absurda proportioner som i längden försätter mig i än mer problematiska situationer. Något inom mig sa att detta mycket väl kunde vara en sådan situation, men jag hade faktiskt bestämt mig: jag skulle ge Imam Bachir och hans sällskap en chans. Det är väl det demokrati handlar om, tänkte jag, även om mitt interna resonemang vid det här laget hade börjat bli ganska snurrigt. Sen började predikan och den var minst sagt extrem i jämförelse. Bachir verkade mena allvar med att jag faktiskt var en soldat och tydligen så pågick det just nu ett regelrätt krig, ett heligt sådant till och med, mot västvärlden. En sorts modernt David mot Goliat-scenario där jag tydligen hade en nyckelroll. Om jag inte visste bättre så skulle jag tro att jag hade hamnat i en IS-sekt. Det visade sig att jag inte visste bättre: det var terrorister jag satt med.

Onekligen så var det här en prekär situation. Med största försiktighet tog jag upp med Bachir att detta inte riktigt var det som jag hade tänkt mig när jag till en början ville motarbeta nazismen. Det kändes lite väl att gå med i ett regelrätt krig. Jag är ju trots allt pacifist i grunden. Bachir vände dock mitt argument mot mig.

- Du var ju övertygad om att det bästa sättet att motverka nazismen var att genom att gå med i den? säger Bachir till mig

- Jo det stämmer, svarar jag.

- Din idé var ju att delta, ja omfamna som du uttryckte det, en våldsam ideologi, vars mål är att störta rättstaten, det fria samhället och demokratin? Eller så som de ser det: att oavsett medel krossa det som är fel med samhället just nu. Samtidigt så instämde du ju i att nazismen slåss för fel sak? Att de i själva verket är en del av det som de själva kämpar mot. Absolut, IS må vara en extrem organisation, som likt nazisterna inte skyr några medel för att få sin vilja igenom. Men de slåss ju åtminstone för rätt sak? Det har ju du själv sagt?

Det kunde jag ju inte direkt säga emot. Bachir fortsatte, han var i en klass för sig när det kom till argumentation, och förde fram hur viktig jag var i allt det här. Det var som att han ville säga att hela mitt liv hade lett fram till detta ögonblick, och hur kan man säga emot det? Det är ju knappast som att jag hade åstadkommit något annat bestående i mitt liv. Nu hade jag en chans att göra verklig skillnad. Att lämna ett avtryck i årtusenden framåt.

Mitt huvud snurrade när jag åkte hem. Jag kunde inte längre tänka klart och jag förstod inte riktigt hur resonemanget hängde ihop. Det fanns ingen logik och när jag försökte förklara det för mig själv så gick mina argument i cirklar. Det var en helt annan grej när Bachir berättade det för mig. Då fanns det en poäng. Någonstans, tror jag. Nu var jag så osäker att jag inte ens kunde bestämma mig vad jag skulle äta till kvällsmat. Nej, jag behövde nog tänka igenom det här lite grann. Han kanske hade en poäng. IS kanske bara har ett oförtjänt dåligt rykte? En stor del av predikan handlade just om hur media förvränger precis allting. Så hur kan jag veta att det som händer i Syrien egentligen är sant? Lite efterforskning krävdes, den saken var klar.

Nästa dag började jag googla lite kring ämnet och det var väl inte direkt inspirerande läsning. Jag försökte undvika traditionella medier, de talade ju tydligen inte sanning, och sökte mig in på de lite mer extrema sidorna på internet. Det gjorde bara saken värre, för där var tonen väldigt hård. Det fanns en våldsromantik som hade gjort Tarantino illamående. Men jag tänkte göra gedigen research, vilket var svårt, för jag kom mest in på hur man tillverkar egna bomber, och det var en enorm diskussion huruvida kriget skulle föras i Syrien eller på plats, det vill säga här i Sverige. Något som också förvirrade mig var avskyn mot, ja i brist på bättre uttryck, allting. Judar, kristna, till och med andra muslimer de skulle alla dö. De var otrogna, ej värdiga det framtida

kalifatet och därför förtjänade de att dö. Nog var de lika nazisterna alltid, men jag kunde inte rättfärdiga det här för mig själv. Jag förstod inte hur bombdåd mot oskyldiga människor skulle göra samhället till en bättre plats. Det var precis som när jag i mina tidiga tjugoårs började tvivla på om revolutionen verkligen skulle göra allting bättre. Varför skulle det nya samhället bli bättre bara för att vi brände upp det gamla? Vi har ju trots allt kommit någonstans? Jag menar, min bror har ett hus med golvvärme. Det är ju helt fantastiskt!

Kort sagt, jag hade börjat tvivla med vad jag höll på med, nu när jag satt i mitt vardagsrum och läste hur man tillverkade bomber. Jag ringde Ibrahim. Han förstod inte alls vad jag menade och var övertygad om att vår väg var den ända rätta. Det stillade inte direkt min oro. Jag ringde vidare och pratade med en gammal klasskamrat, van med mina infall och tillfälliga intressen. Han trodde att jag skämtade. Jag påminde mig själv om att inte vara så förbannat rolig hela tiden och testade nu att ringa Bachir. Han var först glad över mitt samtal men förstod inte vad jag pratade om när jag nämnde IS, bomber och terrorism. Något sådan sysslade han *inte* med, nej, nej, nej! Som en rättrogen muslim, Imam och svensk medborgare tog han starkt avstånd ifrån sådant och visste inte vad jag hade fått det ifrån. Innan jag han säga att det var ifrån hans senaste predikan slängde han på luren. Nu var jag minst sagt förvirrad. Då bankar det på dörren och utanför står två ifrån säkerhetspolisen. De är inte på gott humör. Innan jag hinner erbjuda dem kaffe, och försiktigt fråga vad deras ärende gäller, stövlrar de in. De tar inte ens av sig skorna. Den ene rycker tag i mig och utbryter

- Varför i hela världen vill en ung man som du, med en god utbildning, goda vänner och stabil familj gå med i IS?! Är du dum i huvudet människa?!

Nu kände jag mig dum, men jag visste inte bättre än att svara säkerhetspolisen

- Allt jag ville var att ta kampen mot nazismen, ett uttalande som ledde till viss förvirring.

- Du ville göra vadå? svarade den andra säkerhetspolisen

- Jag ville ta kampen mot nazismen, svarade jag föga trovärdig

- Genom att gå med i IS? fortsatte den första polismannen

- Ja... alltså det är en lång historia. Kom in, jag sätter på kaffe, sa jag och började gå mot köket.

Kaffe och fika. Tacka gudarna för det. Jag vet inte hur många gånger jag har löst pinsamma situationer genom att sätta på kaffebryggaren. Det är det sociala kittet i vårt samhälle, den saken är klar. Det är minsann ett tecken på att vi är lite civiliserade, för hur många schimpanser har du sett som fikar? Hursomhelst, jag förklarade öppet och ärligt hur jag hade hamnat där jag hamnat och att jag i själva verket var tveksam på om Bachir och hans kamrater hade rätt i deras tro. Säkerhetspoliserna, som visade sig heta Bengt och Magdalena, satt först som fågelholkar och när jag kom till perioden då jag började tvivla brast de ut i skratt. Jag skrattade med, även om jag inte var säker på vad de skrattade åt. Lika bra tänkte jag. När skrattet hade lagt sig berättade de att de hade haft ögonen på Bachir ett bra tag. Faktum är att de hade haft span på honom den dagen då jag först åkte till Biskopsgården för att leta efter nazister. Jag stod ut, berättade de för mig, och de beslutade att kartlägga mitt beteende efter att jag hade stått kvar och pratat med Bachir. Då de inte fann något avvikande hos mig, utöver en cykelbot när jag var arton, tyckte de att det var lustigt att jag begav mig till Moskén helgen därpå, och än mer suspekt att jag veckan efter åkte ut mot Biskopsgården igen. När jag de senaste två dagarna hade googlat på hur man tillverkar bomber och deltar i ett heligt krig, och talat i telefon om det till höger och vänster, så tyckte de att måttet var rågat. Här var det något som inte stämde. Att de var i krokarna var en slump, men de ville knacka på och se vad jag höll på med egentligen.

Jag fyllde på deras kaffe och förklarade att jag var lite dum i huvudet. Det händer att jag trasslar in mig i mig själv ibland, vilket de hade stor förståelse för. Vi skrattade lite till. Det var ju faktiskt en ganska komisk situation, men de blev snabbt seriösa igen. De ville ha information om Imam Bachis och medlemmarna i hans sekt. De ville veta vilka som var där, var lokalen låg, om jag kände till någon annan plats där de samlades, vilka telefonnummer jag hade och vad vi hade pratat om i detalj. Jag berättade allt som jag visste, för jag hade under vårt fika vaknat ur min

tillfälliga IS-psykos och förstod att det här var ganska allvarligt. Jag gick med på att vittna om så krävdes och med det började vår fika närma sig sitt slut. Bengt och Magdalena tackade för informationen och kaffet. De skulle hålla ögonen på mig ett tag till, men såg ingen anledning till att ta in mig på förhör eller sätta mig i fängelse. Jag tackade min lyckliga stjärna att jag var född vit och hade ett naivt skimmer över mig. Nästa dag skulle jag börja ta tag i mitt liv. Jag funderade till och med på att lyssna till Magdalenas råd att söka ett jobb.